

Unitatea de învățământ:

Profesor:

PLANIFICARE CALENDARISTICĂ ANUL ȘCOLAR 2026-2027

Disciplina: Limba și literatura română

Clasa: a IX-a. Trunchi comun și curriculum de specialitate (TC+CS), filiera teoretică, profilul umanist, specializarea filologie

Programa școlară aprobată prin Ordinul ministrului educației și cercetării nr. 3224/2026

Manual: Limba și literatura română. Clasa a IX-a (TC+CS, specializarea filologie), Editura Corint

Țimp: 5 ore/săptămână (3 ore trunchi comun + 2 ore curriculum de specialitate)

Total: 165 de ore, în 36 de săptămâni de cursuri

Unitatea de învățare	Competențe specifice	Conținuturi*	Număr de ore alocate	Săptămâna**	Observații / Structurarea anului școlar
Evaluare inițială. Recapitulare		Recapitulare – Prezentarea programei școlare, a manualului și a formelor de evaluare – Actualizarea cunoștințelor: textul epic, textul liric, textul dramatic; norme de ortografie și de punctuație Evaluare inițială	5	S1	Modulul 1 7 septembrie – 23 octombrie 2026
Unitatea 1 Reflecții despre literatură	1.2 1.3 2.1 2.2 3.1 3.3 3.5	LITERATURĂ – Literatura ca reprezentare a realității: teme, motive, valori, viziune despre lume ✓ Text-suport: I.L. Caragiale, <i>Triumful talentului</i> ; ✓ Text auxiliar: Eugène Ionesco, <i>Lecția</i> – Literatura ca instituție: aspecte de viață literară. Literatura ca parcurs istoric. Literatura ca spațiu de creație: biografii ale scriitorilor – Literatura ca tablou al genurilor: genuri și specii literare ce alcătuiesc un sistem variabil în timp: ✓ Text-suport: Grigore Alexandrescu, <i>Căinele și cățelul</i> ; ✓ Text-suport: Vasile Alecsandri, <i>Sania</i> ; ✓ Text auxiliar: Ion Minulescu, <i>Acuarelă</i> ; ✓ Text-suport: Mihail Sebastian, <i>Jocul de-a vacanța</i> ; ✓ Text auxiliar: Mircea Eliade, <i>Romanul adolescentului miop</i> – Cultură orală și cultură scrisă: literatură populară și literatură cultă: ✓ Text-suport: <i>Tinerețe fără bătrânețe și viață fără de moarte</i> (basmul popular); text auxiliar: <i>1001 de nopți</i> ;	30	S2 – S7	

Unitatea de învățare	Competențe specifice	Conținuturi*	Număr de ore alocate	Săptămâna**	Observații / Structurarea anului școlar
		✓ Text-suport: Ion Creangă, <i>Fata babei și fata moșneagului</i> (basmul cult) – Strategii de comprehensiune și de interpretare: răspunsul personal, critic și creativ; lectura „printre rânduri”; lectura contrastivă; construirea de ipoteze interpretative <i>Concepte: epocă, perioadă, școală literară/culturală, cultură orală, cultură scrisă, fabulos</i> LIMBA ROMÂNĂ – Limbă standard: normă și abatere (greșeli fonetice, lexico-semantică și gramaticale) – Instrumente normative: normele ortografice și de punctuație (<i>DOOM 3; Îndreptarul ortografic, ortoepic, morfologic și de punctuație</i>) – Tipuri de dicționare: dicționare explicative, dicționare specializate, dicționar tezaur, dicționar etimologic, dicționare bilingve și multilingve – Variație regională: dialecte și graiuri; regionalisme; împrumuturi din limbile minorităților <i>Concepte: abatere, instrument normativ, limbă standard, normă, regionalism</i>			
VACANȚA DE TOAMNĂ: 24 octombrie – 1 noiembrie 2026					
Unitatea 2 Începuturile scrisului în limba română (secolele XVI-XVII)	1.1 1.2 2.1 2.2 3.1 3.4 3.5	LITERATURĂ – Contextul socioistoric în secolele XVI-XVII – Primele instituții ale scrisului, circulația manuscriselor, a tipăriturilor și a traducerilor (prezentare sintetică): ✓ Text-suport: <i>Scrisoarea lui Neacșu din Câmpulung</i>; ✓ Text-suport: Varlaam, <i>Carte românească de învățătură</i>; ✓ <i>Cartea Ecclesiastului</i> (din <i>Biblia de la București</i>) – Imaginar medieval și ecouri ale Renașterii și ale umanismului în cultura română (prezentare sintetică): ✓ François Rabelais, <i>Gargantua și Pantagruel</i>; ✓ William Shakespeare, <i>Hamlet, prinț al Danemarcei</i> – Reprezentări ale lumii și ale omului în texte diverse ale perioadei: Miron Costin, <i>Viața lumii</i>; text auxiliar: <i>Învățăturile lui Neagoe Basarab către fiul său Theodosie</i> – Forme: cronica (fragment): Grigore Ureche, <i>Letopisețul Țării Moldovei</i>; romanul popular (fragment): <i>Alixândria</i> <i>Concepte: discurs istoric, Umanism, arta portretului</i> LIMBA ROMÂNĂ – Originea latină a limbii române (limba română – limbă romanică); etape ale evoluției limbii române; straturile lexicale: influențele unor limbi de contact și de cultură (prezentare sintetică) – Arhaisme, neologisme	30	S8 – S13	Modulul 2 2 noiembrie – 22 decembrie 2026

Unitatea de învățare	Competențe specifice	Conținuturi*	Număr de ore alocate	Săptămâna**	Observații / Structurarea anului școlar
		– Trecerea de la alfabetul chirilic la alfabetul latin (prezentare sintetică) – Etimologia unui cuvânt – Ediția de text vechi <i>Concepte: arhaism, împrumut, neologism</i>			
Recapitulare și evaluare (unitățile 1-2)	1.1 1.2 2.1 2.2 3.3 3.4 3.5	– Recapitulare: literatura ca sistem pluristratificat; începuturile scrisului în limba română; norma și variația limbii – Evaluare sumativă – Analiza rezultatelor. Activități de remediere și de dezvoltare – Atelier de documentare pentru proiectul „Oameni ai timpului lor”	7	S14 – S15	Săptămâna 15 cuprinde două zile de cursuri (21-22 decembrie 2026).
VACANȚA DE IARNĂ: 23 decembrie 2026 – 10 ianuarie 2027					
Unitatea 3 Afirmarea conștiinței culturale (secolul al XVIII-lea – începutul secolului al XIX-lea)	1.1 1.3 2.1 2.2 3.2 3.3 3.5	LITERATURĂ – Contextul socioistoric în secolul al XVIII-lea – Iluminismul și Școala Ardeleană: ✓ Gheorghe Șincai, <i>Învățătură firească spre surparea superstiției norodului;</i> ✓ Petru Maior, <i>Dialog pentru începutul limbei română; Esopia</i> – Reprezentări ale lumii și ale omului: noi și ceilalți (identitate și alteritate) în texte diverse ale perioadei: ✓ Jonathan Swift, <i>Călătoriile lui Gulliver;</i> ✓ Voltaire, <i>Candid sau Optimismul</i> – Forme: epopeea parodică (fragment): ✓ Ion Budai-Deleanu, <i>Țiganiada;</i> ✓ textul memorialistic (al călătorilor străini în Țările Române) (fragment): Dinicu Golescu, <i>Însemnare a călătoriei mele;</i> ✓ text auxiliar: Elizabeth Craven, <i>Trecerea prin Țara Românească</i> <i>Concepte: Iluminism, latinitate, identitate/alteritate</i> LIMBA ROMÂNĂ – Coeziune: coordonarea și subordonarea ca mijloace de conectare sintactică în propoziție și în frază; raportul propoziție/frază – text; relații și conectori transfrastici; topica enunțului ca procedeu de coeziune – Referința textuală: mărci anaforice și cataforice, mărci deictice; elipsa – Coeziunea lexicală: repetiția, sinonimia, antonimia, hiponimia, câmpul lexical – Raporturi sintactice în frază: subiectiva, predicativa (actualizare: complete, circumstanțiale, atributive)	25	S16 – S20	Modulul 3 11 ianuarie – 19 februarie 2027

Unitatea de învățare	Competențe specifice	Conținuturi*	Număr de ore alocate	Săptămâna**	Observații / Structurarea anului școlar
		– Coerență: unitatea semantică globală a textului; progresia tematică; structura informațională a enunțului; relațiile dintre informațiile explicite și cele implicite; presupoziii, implicații, implicaturi <i>Concepte: coerență, coeziune, pragmatică, predicativă, subiectivă, semantică</i>			
Programul „Săptămâna verde”				S21	15-19 februarie 2027
VACANȚA MOBILĂ (stabilită de Inspectoratul Școlar al Municipiului București): 22-27 februarie 2027					
Unitatea 4 Modernizarea formelor literare în prima parte a secolului al XIX-lea	1.1 1.2 1.3 2.1 2.2 3.2 3.3 3.5	LITERATURĂ – Contextul socioistoric în prima parte a secolului al XIX-lea. Întemeierea instituțiilor culturale (presă, teatru) – Revista <i>Dacia literară</i> . Articolul programatic „Introducere” (text integral) – Romantismul european. Romantismul pașoptist: ✓ Alphonse de Lamartine, <i>Lacul</i> ; ✓ Johann Wolfgang von Goethe, <i>Faust</i> ; ✓ Victor Hugo, <i>Mizerabilii</i> ; ✓ Mary Shelley, <i>Frankenstein</i> – Reprezentări ale lumii și ale omului: națiune și individualitate în texte diverse ale perioadei: Vasile Alecsandri, <i>Chirița în provincie</i> – Forme: ✓ nuvela romantică (text integral): Costache Negruzzi, <i>Alexandru Lăpușneanul</i> ; ✓ meditația (text integral): Grigore Alexandrescu, <i>Umbra lui Mircea. La Cozia</i> ; ✓ elegia (text integral): Dimitrie Bolintineanu, <i>O fată tânără pe patul morții</i> ; ✓ balada (text integral): <i>Miorița</i> ; text auxiliar: <i>Monastirea Argeșului</i> <i>Concepte: romantism, pașoptism, mitologie națională și folclorică, lirism</i> LIMBA ROMÂNĂ – Criterii de monitorizare a redactării diverselor tipuri de texte, inclusiv a textelor multimodale (claritate, coeziune, coerență, respectarea proprietății termenilor; autocorectare gramaticală; respectarea normelor de ortografie și de punctuație) – Texte propuse spre redactare: conspectul, eseu, jurnalul clasic/digital	35	S22 – S28	Modulul 4 1 martie – 23 aprilie 2027
Programul național „Școala altfel”				S29	19-23 aprilie 2027
VACANȚA DE PRIMĂVARĂ: 24 aprilie – 4 mai 2027					
Unitatea 5	1.1 1.2	LITERATURĂ – Contextul socioistoric în a doua parte a secolului al XIX-lea	28	S30 – S35	Modulul 5

Unitatea de învățare	Competențe specifice	Conținuturi*	Număr de ore alocate	Săptămâna**	Observații / Structurarea anului școlar
Maturizarea formelor culturale și literare în a doua parte a secolului al XIX-lea	1.3 2.1 2.2 3.3 3.4 3.5	– Grupări culturale și reviste (Junimea și <i>Convorbiri literare</i> – prezentare sintetică): Titu Maiorescu, <i>În contra direcției de astăzi în cultura română</i> – Apariția instituției criticii literare; critica de direcție: Titu Maiorescu, <i>Direcția nouă în poezia și proza română</i>; <i>Comediile dlui Caragiale</i>; <i>Eminescu și poeziile lui</i> – Realismul. Ecouri ale clasicismului: ✓ Jean de La Fontaine, <i>Corbul și vulpea</i>; ✓ Molière, <i>Avarul</i> – Reprezentări ale societății și ale tipologiilor umane în texte diverse ale perioadei: ✓ Anton Pavlovici Cehov, <i>Stepa</i>; ✓ text auxiliar: Nikolai Vasilievici Gogol, <i>Nasul</i> – Începuturile romanului românesc (text integral): Nicolae Filimon, <i>Ciocoii vechi și noi</i> – Forme: ✓ memorialistica (text integral): Ion Ghica, <i>O călătorie de la București la Iași înainte de 1848</i>; ✓ nuvela realistă (text integral): Ioan Slavici, <i>Moara cu noroc</i>; ✓ romanul (text integral): Ioan Slavici, <i>Mara</i>; ✓ comedia (text integral): I.L. Caragiale, <i>O scrisoare pierdută</i>; ✓ schița (text integral): I.L. Caragiale, <i>Căldură mare</i> <i>Concepte: societate literară, realism, sistem literar, ficțiune, memorialistică</i> LIMBA ROMÂNĂ – Planificarea și organizarea discursului oral – Strategii de negociere și de cooperare – Criterii de monitorizare a comunicării orale eficiente (dicția și intonația; coerența și coeziunea; adecvarea la contextul comunicativ) – Forme de comunicare orală propuse spre elaborare: dialogul formal și dialogul informal; monologul: prezentarea pe o temă dată <i>Concepte: cooperare, formal, informal, negociere</i>			5 mai – 18 iunie 2027 Săptămâna 30 cuprinde trei zile de cursuri (5-7 mai 2027).
Recapitulare finală. Proiectul „Oameni ai timpului lor”	1.1 1.3 2.1 2.2 3.3 3.5	– Recapitulare: dinamica formelor literare de la începuturile scrisului până la sfârșitul secolului al XIX-lea; dinamica limbii române – Prezentarea și evaluarea proiectelor „Oameni ai timpului lor” – Autoevaluare și interevaluare. Bilanțul lecturilor anului școlar	5	S36	

* Nota din programa școlară privind conținuturile: pentru a ilustra reprezentări ale lumii și ale omului se valorifică un grupaj de texte sau de fragmente de text care explicitează formele aferente perioadei; se recomandă folosirea a minimum trei texte integrale sau fragmente de text diverse (literare, nonliterare) și realizarea unor corelații cu cel puțin două texte dintr-o altă cultură/literatură. Titlurile notate în tabel sunt cele din manualul Corint și pot fi înlocuite, la decizia profesorului, cu texte din lista de recomandări de autoare și autori din programă.

** Săptămânile sunt numerotate conform structurii anului școlar 2026-2027, cu 36 de săptămâni de cursuri organizate în cinci module. Pentru municipiul București, vacanța mobilă a fost stabilită de Inspectoratul Școlar al Municipiului București în perioada 22-27 februarie 2027.

*** Programul național „Școala altfel” și Programul „Săptămâna verde” se desfășoară în module diferite, pe parcursul a câte 5 zile consecutive. În prezenta planificare, Programul „Săptămâna verde” este prevăzut, orientativ, în săptămâna 21, iar Programul național „Școala altfel”, în săptămâna 29.

**** Cele 25% din bugetul total de ore aflate la dispoziția profesorului sunt distribuite în interiorul unităților de învățare, în orele de recapitulare, de evaluare, de analiză a rezultatelor și în atelierele de lectură și de redactare.

Competențe generale și competențe specifice – clasa a IX-a (TC+CS, filologie)

Prezentăm, mai jos, sistemul de competențe cu care se operează în planificarea calendaristică și în proiectarea unităților de învățare, în acord cu programa școlară.

1. Interpretarea formelor literare în dinamica lor pentru dezvoltarea sensibilității și a exprimării culturale

- 1.1. Identificarea constantelor tematice și a dominantelor expresive în reprezentările unei perioade istorice pentru a evidenția diversitatea și evoluția formelor literare
- 1.2. Utilizarea unor modalități variate de înțelegere și de analiză a textelor pentru susținerea opiniilor critice
- 1.3. Valorificarea unor modalități diverse de interpretare (contextuală, tematică, stilistică etc.) a unui text pentru evidențierea sensurilor plurale

2. Integrarea fenomenelor literare românești în contexte socioculturale transnaționale pentru dezvoltarea reflexivității și a gândirii critice

- 2.1. Identificarea unor particularități ale epocilor culturale românești prin raportare la contexte socioculturale transnaționale
- 2.2. Compararea formelor de reprezentare literară și artistică din epoci culturale diferite pentru a le evidenția dinamica

3. Valorificarea resurselor limbii și a variației formelor ei pentru receptarea, evaluarea și producerea mesajelor orale și scrise, prin raportare la intenția comunicativă, la contextul comunicării și la normă

- 3.1. Identificarea formelor de variație lingvistică istorică și regională pentru înțelegerea contextului
- 3.2. Utilizarea elementelor de coeziune și coerență textuală pentru receptarea, evaluarea și producerea de mesaje scrise și orale
- 3.3. Elaborarea mesajelor orale și scrise respectând normele limbii române standard, prin controlul conștient al formelor de exprimare
- 3.4. Analizarea elementelor de variație a limbii române manifestată în texte literare din perioade sau regiuni diferite
- 3.5. Utilizarea responsabilă și reflexivă a mediilor digitale și a inteligenței artificiale ca instrumente de producere și receptare a mesajelor orale și scrise